

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО БУДІВНИЦТВА
ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ НАПРН УКРАЇНИ (м. ХАРКІВ)
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯНА КОХАНОВСЬКОГО (ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ МИКОЛАСА РОМЕРІСА (ЛИТВА)
ГРУЗИНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ АМІТІ В МУМБАЇ (ІНДІЯ)
УНІВЕРСИТЕТ ПОНДІЧЕРІ (ІНДІЯ)
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ІНСТИТУТ ЗАКОНОДАВЧИХ ПЕРЕДБАЧЕНЬ І ПРАВОВИХ ЕКСПЕРТИЗ (м. КИЇВ)
ТРЕТІЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД
ПІВДЕННЕ МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ (м. ОДЕСА)
ВГО «АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВНИКІВ»
ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПРЕДСТАВНИЦЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ»
ГО «МІЖНАРОДНА ЕКОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ
ПРАВОВОГО СТАТУСУ ВПО ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ
КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРАВ І СВОБОД ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ

МІЖНАРОДНА ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА: ТЕОРЕТИЧНІ І ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ

*Матеріали VII Міжнародної
науково-практичної конференції
(м. Дніпро, 17 березня 2023 року)*

INTERNATIONAL AND NATIONAL SECURITY: THEORETICAL AND APPLIED ASPECTS

*Theses of the VII International
scientific-practical conference
(Dnipro, March 17, 2023)*

Дніпро
2023

УДК 34+35
М 58

*Рекомендовано до друку та до поширення
через мережу Інтернет Науковою радою радою
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ (протокол № 8 від 20 квітня 2023 р.)*

**М 58 Міжнародна та національна безпека: теоретичні
і прикладні аспекти : матеріали VII Міжнар.
наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 17 бер. 2023 р.).
Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023.
812 с.**

ISBN 978-617-8035-11-2

DOI: 10.31733/17-03-2023

Збірник містить матеріали однойменної шостої міжнародної науково-практичної конференції. У заході взяли участь науковці, викладачі та здобувачі закладів вищої освіти та наукових установ, а також фахівці-практики правоохоронних органів. Тематика публікацій охоплює актуальні теоретико-прикладні проблеми міжнародної та національної безпеки.

Матеріали конференції можуть бути використані в науково-дослідній роботі та навчальному процесі закладів вищої освіти, а також у законотворчості та правоохоронній діяльності.

The collection contains theses of the eponymous sixth international scientific-practical conference. The event was attended by scholars, lecturers and post-graduates of higher schools and scientific institutions, and also enforcement agencies practitioners. The topics of publications cover urgent theoretical and applied problems of international and national security.

The conference theses can be used in research work and educational process of universities, as well as in law-making and law-enforcement activities.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

д.ю.н., доц., Заслуж. юрист України **А. Є. Фоменко** (голова); д.ю.н., проф., Заслуж. юрист України **Л. Р. Наливайко** (заст. гол.); д.ю.н., проф., Заслуж. діяч науки і техн. України **О. С. Юнін**; д.ю.н., проф. **К.О. Чаплинський**; д.ю.н., проф. **А.О. Собакарь**; д.ю.н., проф. **В.О. Боняк**; д.ю.н., доц. **В.М. Савіщенко**.

*Факти, судження й висновки, викладені авторами публікацій,
не завжди підтверджуються та поділяються редакційною колегією.*

ISBN 978-617-8035-11-2

© ДДУВС, 2023
© Автори, 2023

Швець М. М. Адміністративно-правовий режим воєнного стану	285
Чурілова Т. А. Превентивна діяльність та безпекові ініціативи поліції у національному та міжнародному вимірах. Адміністративно-правове забезпечення публічної безпеки та порядку	287
 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В КОНТЕКСТІ ДОКТРИН КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА, КРИМІНОЛОГІЇ ТА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА	
Березняк В. С., Людвік В. Д. Кримінальна відповідальність за колабораційну діяльність у формі публічного заперечення громадянином України здійснення збройної агресії проти України	289
Гритенко О. А. Аналіз деяких законодавчих змін щодо кримінальної відповідальності за військові кримінальні правопорушення в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці	291
Карчевський М. В. Протидія злочинності в Україні (2013-2022): аналіз статистичних даних	293
Лепський М. А. Людиновимірність у кримінологічному профайлінгу злочинця	295
Собко Г. М. Вогнепальна зброя як предмет кримінальних правопорушень, передбачених статтями 262–264, 410 КК України	298
Туляков В. О. Режими кримінально-правового регулювання: від синергії до емерджентності	299
Харченко В. Д. Майно як предмет суспільних відносин права власності та предмет кримінальних правопорушень проти власності	303
Бабанін С. В. Кваліфікація несанкціонованого втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж, вчиненого з метою пошкодження об'єктів, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення	305
Бобрішова Л. В. Національна безпека як об'єкт кримінально-правової охорони	307
Каторкін Р. А. Окремі питання щодо співвідношення категорій «воєнна безпека» та «обороноздатність держави»	310
Косяченко К. Е. Значення неурядових організацій: механізм реалізації кримінологічної діяльності	312
Кришевич О. В. Державна зрада: питання кваліфікації під час воєнного часу та розмежування з колабораційною діяльністю	314
Косяченко К. Е. Кримінологічна діяльність неурядових організацій: визначення поняття «ефективність»	316

УДК 343.34

DOI: 10.31733/17-03-2023-298-299

Ганна СОБКО

професор кафедри

кримінального права та кримінології

Одеського державного

університету внутрішніх справ,

доктор юридичних наук, доцент

**ВОГНЕПАЛЬНА ЗБРОЯ ЯК ПРЕДМЕТ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ
СТАТТЯМИ 262-264, 410 КК УКРАЇНИ**

Дослідження вогнепальної зброї, яка є предмет кримінальних правопорушень, передбачених статтями 262–264, 410 КК України. Відповідно до Постанови Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами» № 3 від 26 квітня 2002 р. належать усі види бойової, спортивної, нарізної мисливської зброї, як серійно виготовленої, так і саморобної чи переробленої, для проведення пострілу з якої використовується сила тиску газів, що утворюється при згоранні вибухової речовини (пороху або інших спеціальних горючих сумішей). Також до бойових припасів відносяться патрони до нарізної вогнепальної зброї різних калібрів, артилерійські снаряди, бомби, міни, гранати, бойові частини ракет і торпед та інші вироби в зібраному вигляді, споряджені вибуховою речовиною і призначені для стрільби з вогнепальної зброї чи для вчинення вибуху [1].

При цьому пневматична зброя, сигнальні, стартові, будівельні, газові пістолети (револьвери), пристрої вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, ракетниці, а також вибухові пакети й інші імітаційно-піротехнічні та освітлювальні засоби, що не містять у собі вибухових речовин і сумішей, не можуть бути віднесені до предмета злочинів, відповідальність за які настає за ст.ст. 262, 263 КК України.

А також патрони та набойки до гладкоствольної мисливської зброї, патрони, споряджені гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, не є предметом кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 262, 263 КК України [2].

Варто погодитися із дослідником окресленої проблематики А. Терещуком, який зазначає, що, з одного боку, наявність такої Постанови полегшує здійснення правоохоронної діяльності у сфері протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, але з іншого боку, відсутність законодавчого регулювання таких понять, як «зброя», «вогнепальна зброя», «цивільна зброя» та «зброя самооборони» та відсутність цілісної концепції реалізації права громадян на зброю є серйозним недоліком вітчизняного законодавства [3, с. 328].

Існують прогалини у кримінально-правовій кваліфікації і на наш погляд саме створення спеціальних норм вводить в оману практичних співробітників та наукових дослідників. Повинні бути загальні норми і кваліфікуючі обставини, які обтяжують покарання. Проаналізуємо проект нового Кримінального Кодексу, щодо змін із зазначеної проблематики.

Так, Указом Президента України № 584/2019 від 7 серпня 2019 р. «Питання Комісії з питань правової реформи» у складі комісії створена робоча група з питань розвитку кримінального права, як результат створення проект нового кримінального законодавства в якому у Книзі 2, яка має назву «Про кримінальне правопорушення», а саме у ст. 2.10.1. «Поняття кримінально-правової кваліфікації» міститься визначення у ч.1 цієї статті «Кримінально-правовою кваліфікацією є визначення статті, її частини, пункту цього Кодексу, що передбачає вчинене діяння та визначає його як кримінальне правопорушення або як діяння, що не є кримінальним правопорушенням» [4]. Крім того проект містить визначення обґрунтування кваліфікації у ч. 1 є доведення відповідності між обставинами вчиненого кримінального правопорушення та ознаками складу кримінального правопорушення, передбаченого статтею Особливої частини цього Кодексу. А також у

статті 2.10.7. «Кваліфікація кримінального правопорушення у разі конкуренції» зазначено, що при кваліфікації кримінального правопорушення встановлено конкуренцію статей про спеціальний і загальний склади кримінального правопорушення, то застосовується стаття про спеціальний склад, а також у ч. 2, якщо кримінальне правопорушення передбачене одночасно кількома статтями цього Кодексу, то воно кваліфікується за тією з них, яка містить:

1) ознаку з найвужчим обсягом або 2) найбільшу кількість ознак спеціального складу кримінального правопорушення. При дослідженні нового проекту вбачається зміна підходу робочої групи до формування понять у законі, що на наш погляд позитивно вплине на підготовку кадрів з спеціальністю 081 «Право» і крім того не будуть виникати питання, щодо правил кваліфікації при вчиненні кримінальних правопорушень.

Проаналізоване дає підстави стверджувати, що підхід до незаконного заволодіння не дуже змінився, так як і у чинному законодавстві предмет є основоположним при формуванні диспозиції, проте новий проект КК використовує терміни: викрадення (ст. 6.1.4.) та заволодіння (ст. 6.1.5.), що підтверджує актуальний напрямок нашої статті. Зазначимо, що в край позитивним є наявність правил кваліфікації у проекті КК що, на наш погляд, позитивно вплине на підготовку кадрів та роботу органів досудового розслідування.

Все вищезазначене, дає підстави запропонувати деякі зміни до чинного законодавства: внести пропозицію до проекту нового Кримінального кодексу України, щодо створення кваліфікуючих ознак відповідно до предмету кримінального правопорушення і доповнити статтю 6.1.4. пунктами 3 наркотичним засобом, психотропною речовиною, їх аналогом, рослиною чи грибом, що містить наркотичний засіб або психотропну речовину, прекурсором або обладнанням, призначеними для виробництва чи виготовлення наркотичного засобу, психотропної речовини або їх аналогу замість ст. 5.2.8.

1. Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами: постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 26.04.2002 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-02>.

2. Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами: постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 26.04.2002 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-02>.

3. Терещук А. О. Вогнепальна зброя та бойові припаси до неї як предмет злочину. Часопис Київського університету права. 2013. № 3. С. 326-330.

4. Текст проекту нового Кримінального кодексу України. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code>.